

Sygn. akt II KK 72/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 czerwca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala (przewodniczący)

SSN Marek Pietruszyński

SSA del. do SN Wojciech Kopczyński (sprawozdawca)

Protokolant Marta Brylińska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Barbary Nowińskiej,

w sprawie **E.B.**, **K.W.** i **D.B.**

skazanych z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu
narkomanii,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie
w dniu 21 czerwca 2017 r.,

kasacji, wniesionych przez obrońców skazanych
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 21 marca 2016 r., sygn. akt II AKa .../15

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w [...]

z dnia 31 lipca 2014 r., sygn. akt IV K .../11,

**1. uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej E.B. i w tym
zakresie przekazuje sprawę Sądowi Apelacyjnemu w [...] do
ponownego rozpoznania;**

**2. oddala kasacje obrońców skazanych D.B. i K.W. jako
oczywiście bezzasadne;**

3. zwraca skazanemu E.B. opłatę od kasacji w kwocie 750 zł (słownie: siedemset pięćdziesiąt złotych);

4. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciąża skazanych D.B. i K.W., w częściach na nich przypadających.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 31 lipca 2014 r., w sprawie o sygn. akt IV K .../11, Sąd Okręgowy w [...] uznał oskarżonego **D.B.** za winnego tego, że w okresie od stycznia 2006 roku do końca grudnia 2007 roku oraz od początku stycznia 2009 roku do 22 kwietnia 2009 roku w [...], , działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, brał udział w zorganizowanej grupie przestępczej mającej na celu popełnianie przestępstw opisanych w dyspozycji art. 53 ust. 1, art. 56 ust. 1 i 3 i art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, polegających w szczególności na wytwarzaniu, wprowadzaniu do obrotu i udzielaniu znacznych ilości substancji psychotropowych w postaci siarczanu amfetaminy, tabletek ekstazy, środków odurzających w postaci kokainy oraz suszu konopi innej niż włóknista, zwanej potocznie marihuaną, to jest przestępstwa z art. 258 § 1 k.k. i za to na mocy powołanego przepisu wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Ponadto Sąd I instancji uznał oskarżonego D.B. za winnego tego, że w okresie od stycznia 2006 roku do końca grudnia 2007 roku oraz od początku stycznia 2009 roku do dnia 22 kwietnia 2009 roku w [...], działając w ramach zorganizowanej grupy przestępczej, przypisanej 1 punkcie wyroku, w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wbrew przepisom ustawy, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, uczestniczył w obrocie znaczną ilością substancji psychotropowej w postaci siarczanu amfetaminy w ilości co najmniej 32.466,45 gramów, oraz środka odurzającego w postaci kokainy w ilości co najmniej 750 gramów i tak:

- w okresie od stycznia 2006 roku do końca grudnia 2007 roku i od stycznia 2009 roku do dnia 22 kwietnia 2009 roku zbył M. M. znaczną ilość substancji psychotropowej w postaci siarczanu amfetaminy w ilości co najmniej 32.466,45 gramów, podczas kilkunastu przeprowadzonych transakcji w celu dalszego wprowadzenia jej do obrotu,

- w okresie od początku 2009 roku do dnia 16 kwietnia 2009 roku, E.B. i działającemu wspólnie i w porozumieniu z innym ustalonym mężczyzną, co do którego wyłączono materiał dowodowy do odrębnego rozpoznania oraz z M. M. jako pośrednikiem, zamawiającym narkotyki i nawiązującym kontakt między bezpośrednimi uczestnikami transakcji, zbył znaczną ilość środka odurzającego w postaci kokainy w ilości co najmniej 600 gramów, podczas kilku przeprowadzonych transakcji, w celu dalszego wprowadzenia jej do obrotu, a także usiłował zbyć 100 gramów, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na odmowę nabycia tego środka,

- we wrześniu 2008 roku zbył D. J. środek odurzający w postaci kokainy w ilości co najmniej 50 gramów, podczas przeprowadzonej transakcji w celu dalszego wprowadzenia jej do obrotu,

to jest czynu wyczerpującego dyspozycję z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii i art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, w brzmieniu nadanym przed wejściem w życie ustawy opublikowanej w Dz. U. z 2011 r., Nr 117, poz. 678, w zw. z art. 4 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i na podstawie art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, w brzmieniu nadanym przed wejściem w życie ustawy opublikowanej w Dz. U. z 2011 r., Nr 117, poz. 678, w zw. z art. 4 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. wymierzył mu karę 5 lat pozbawienia wolności i karę grzywny w rozmiarze 250 stawek dziennych po 150 zł każda.

Na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu D. B. karę łączną 5 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 45 § 1 k.k. orzekł w stosunku do tego oskarżonego przepadek równowartości korzyści majątkowej osiągniętej z popełnionego przestępstwa, przypisanego mu w punkcie 3 wyroku, w kwocie 266.048,70 zł.

Na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej łącznej kary pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu okres tymczasowego aresztowania od dnia 13 października 2009 roku do dnia 17 czerwca 2010 roku, od dnia 27 lipca do 31 sierpnia 2010 roku oraz od dnia 4 sierpnia 2011 roku do dnia 10 maja 2012 roku.

Tym samym wyrokiem Sąd Okręgowy w [...] uznał oskarżonego **K.W.** za winnego tego, że w okresie od listopada 2002 roku do dnia 20 marca 2005 roku w [...], działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wspólnie i w porozumieniu z M. M., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wbrew przepisom ustawy, uczestniczył w obrocie znaczną ilością substancji psychotropowej w postaci siarczanu amfetaminy w ilości nie mniejszej niż 3.590 gramów, którą zbył M. M. podczas kilkunastu transakcji, w celu dalszego wprowadzenia jej do obrotu, to jest czynu wyczerpującego dyspozycję art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, w brzmieniu nadanym przed wejściem w życie ustawy opublikowanej w Dz. U. z 2011 r., Nr 117, poz. 678, w zw. z art. 4 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i na podstawie art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, w brzmieniu nadanym przed wejściem w życie ustawy opublikowanej w Dz. U. z 2011 r., Nr 117, poz. 678, w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzył mu karę 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności i karę grzywny w rozmiarze 100 stawek dziennych po 20 złotych każda.

Na podstawie art. 45 § 1 k.k. orzekł w stosunku do tego oskarżonego przepadek równowartości korzyści majątkowej w kwocie 57.440 złotych osiągniętej z popełnionego przestępstwa.

Ponadto Sąd Okręgowy w [...] uniewinnił oskarżonego K.W. od zarzutu popełnienia czynu polegającego na udziale w zorganizowanej grupie przestępczej.

Cytowanym wyrokiem Sąd Okręgowy w [...] uznał oskarżonego **E.B.** za winnego tego, że w okresie od początku 2009 roku do 16 kwietnia 2009 roku w [...], działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, brał udział w zorganizowanej grupie przestępczej mającej na celu popełnianie przestępstw opisanych w dyspozycji art. 53 ust. 1, art. 56 ust. 1 i 3 i art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, polegających w szczególności na wytwarzaniu, wprowadzaniu do obrotu i udzielaniu znacznych ilości substancji psychotropowych w postaci siarczanu amfetaminy, tabletek ekstazy, środków odurzających w postaci kokainy oraz suszu konopi innej niż włóknista, zwanej potocznie marihuaną, to jest przestępstwa z art. 258 § 1 k.k. i za to na mocy powołanego przepisu wymierzył mu karę 4 miesięcy pozbawienia wolności.

Ponadto Sąd I instancji uznał oskarżonego E.B. za winnego tego, że w okresie od początku 2009 roku do dnia 16 kwietnia 2009 roku w [...], działając w ramach zorganizowanej grupy przestępczej, przypisanej w punkcie 1 wyroku, w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wbrew przepisom ustawy, wspólnie i w porozumieniu z innym ustalonym mężczyzną, co do którego materiał dowodowy wyłączono do odrębnego rozpoznania oraz M. M. jako pośrednikiem, uczestniczył w obrocie znaczną ilością środka odurzającego w postaci kokainy w ilości nie mniejszej niż 600 gramów, którą nabył od D. B. podczas kilku transakcji, celem dalszego wprowadzenia jej do obrotu, to jest czynu wyczerpującego dyspozycję art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, w brzmieniu nadanym przed wejściem w życie ustawy opublikowanej w Dz. U. z 2011 r., Nr 117, poz. 678, w zw. z art. 4 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i na podstawie art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 19 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, w brzmieniu nadanym przed wejściem w życie ustawy opublikowanej w Dz. U. z 2011 r., Nr 117, poz. 678, w zw. z art. 4 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności oraz karę grzywny w rozmiarze 150 stawek dziennych po 30 złotych każda.

Na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. wymierzył temu oskarżonemu karę łączną 2 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności.

Na mocy art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył temu oskarżonemu okres tymczasowego aresztowania od dnia 12 października 2009 roku do dnia 25 maja 2010 roku.

Na podstawie art. 45 § 1 k.k. orzekł w stosunku do tego oskarżonego przepadek równowartości korzyści majątkowej w kwocie 24.000 złotych.

Na przedostatnim terminie rozprawy w powyższej sprawie o sygn. akt IV K .../11, Sąd Okręgowy w [...] postanowieniem z dnia 16 lipca 2014 r., z uwagi na to że nie stawił się oskarżony M. K., który wcześniej nie pojawił się też na terminie badań sądowo – psychiatrycznych, zastosował wobec niego środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania i na mocy art. 34 § 3 k.p.k. wyłączył jego sprawę do odrębnego rozpoznania.

M. K. oskarżony został m.in. o popełnienie dwóch przestępstw, identycznych jak te które zarzucono E.B.. Chodzi o udział w zorganizowanej grupie przestępczej i udział w obrocie w ramach wspomnianej grupy środkami odurzającymi w postaci 600 gramów kokainy.

Oskarżono go m.in. o to, że w okresie od września 2008 r. do 22 kwietnia 2009 r. w [...], działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, brał udział w zorganizowanej grupie przestępczej mającej na celu popełnianie przestępstw opisanych w dyspozycji art. 53 ust. 1, art. 56 ust. 1 i 3 i art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, polegających w szczególności na wytwarzaniu, wprowadzaniu do obrotu i udzielaniu znacznych ilości substancji psychotropowych w postaci siarczanu amfetaminy, tabletek ekstazy, środków odurzających w postaci kokainy oraz suszu konopi innej niż włóknista, zwanej potocznie marihuaną, to jest o przestępstwo z art. 258 § 1 k.k.

Zarzucono mu też to, że w okresie od września 2008 roku do dnia 22 kwietnia 2009 roku w [...] i na terenie innych miast w Polsce, działając w ramach zorganizowanej grupy przestępczej, w krótkich odstępach czasu, wbrew przepisom ustawy i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wziął udział w nielegalnym obrocie znaczną ilością środka odurzającego w postaci kokainy w ilości nie mniejszej niż 600 gramów, który to środek nabył od D. B. przy udziale M. M. podczas kilkunastu przeprowadzonych transakcji, celem dalszego wprowadzenia jej do obrotu, to jest czyn z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.

We wspomnianej, wyłączonej do odrębnego rozpoznania sprawie M. K., nieprawomocny wyrok zapadł w dniu 23 listopada 2015 r., sygn. akt IV K .../14. W odróżnieniu od E.B., któremu przypisano dwa zarzucane mu czyny, M. K. uniewinniono od zarzutu udziału w zorganizowanej grupie przestępczej i w związku z tym przyjęto też, że jego udział w obrocie znaczną ilością środka odurzającego w postaci kokainy w ilości nie mniejszej niż 600 gramów nie był związany z działalnością w zorganizowanej grupie przestępczej.

Za to przestępstwo z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. wymierzono M. K. karę 2 lat

pozbawienia wolności i grzywnę w rozmiarze 150 stawek dziennych po 30 złotych każda.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego w [...] z dnia 31 lipca 2014 roku, wydanego w sprawie o sygn. akt IV K .../11, wnieśli: obrońca oskarżonego D.B., obrońca oskarżonego K. W., obrońca oskarżonego E.B. oraz prokurator na niekorzyść D.B. w zakresie orzeczonej wobec niego kary pozbawienia wolności.

Natomiast apelację od wyroku Sądu Okręgowego w [...] z dnia 23 listopada 2015 r., wydanego w sprawie o sygn. akt IV K .../14, dotyczącej oskarżonego M. K., wniósł jego obrońca.

Obrońca D.B. zaskarżył wyrok w części, to jest:

- w zakresie pkt. 1 wyroku w części dotyczącej przypisania mu przestępstwa polegającego na udziale w zorganizowanej grupie przestępczej,
- w zakresie pkt. 3 wyroku, odnośnie ilości substancji psychotropowej, jaką oskarżonemu przypisano w ramach postawionego mu zarzutu uczestnictwa w obrocie substancją psychotropową w postaci siarczanu amfetaminy oraz w części przypisania oskarżonemu uczestnictwa w obrocie środkiem odurzającym w postaci kokainy,
- w zakresie pkt. 5 wyroku w przedmiocie orzeczenia przepadku równowartości korzyści majątkowej osiągniętej z popełnionego przestępstwa w kwocie 266.048,70 złotych.

Powyższemu wyrokowi zarzucił też obrazę przepisów postępowania w zakresie mającym istotny wpływ na treść orzeczenia, a to w szczególności art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. polegającą na:

- odmowie przypisania waloru wiarygodności wyjaśnieniom oskarżonego D. B. złożonych w toku postępowania przed Sądem, zarówno w zakresie ilości substancji psychotropowej, jaką oskarżony D. B. miał zbyć oskarżonemu M. M., do której przyznał się oskarżony D. B. oraz innych środków dowodowych w zakresie w jakim nie korelowały one z wyjaśnieniami M. M., mimo iż pozostały materiał dowodowy w sprawie, w szczególności zaś dotyczący wprowadzania do obrotu przez M. M. substancji psychotropowej w postaci siarczanu amfetaminy, ujawnione przez tegoż oskarżonego kontakty oraz osoby odbiorców i ilość zbywanych im substancji psychotropowej w okresie w którym miał brać udział w obrocie substancji

psychotropowej D.B. nie korelowały z ilością narkotyków podawaną przez M. M., zbywanych innym osobom, a także w sytuacji kiedy w ramach zarzutu postawionego w akcie oskarżenia, ilość wprowadzonej do obrotu amfetaminy, miała wynikać z transakcji zawieranych na przestrzeni stycznia 2006 roku – stycznia 2008 roku i od września 2008 roku do dnia 22 kwietnia 2009 roku, zaś w zmienionym przez Sąd *a quo* opisie czynu, czas w jakim miała być wprowadzana do obrotu amfetamina był o blisko 5 miesięcy krótszy, co w oczywisty sposób uniemożliwiało wprowadzenie do obrotu tożsamyh ilości środków psychotropowych, zaś w ocenie Sądu w ogóle nie wpłynęło na zmianę ilości wprowadzonych do obrotu,

- przypisanie oskarżonemu D. B. popełnienia przestępstwa udziału w zorganizowanej grupie przestępczej w sytuacji, kiedy w treści pisemnych motywów rozstrzygnięcia Sądu pierwszej instancji, jako pozostałych członków wskazuje się R. P. (który nawet gdyby przyjąć za wiarygodne zeznania M. M. miał wziąć udział jedynie w dwóch transakcjach w lutym i marcu 2006 r.), A.K., która stoi pod zarzutem udziału w zorganizowanej grupie przestępczej, obejmującym okres od 2009 r. i D. J., który deklaruje swoje kontakty z M. M. dopiero od drugiej połowy 2007 roku, zaś w pozostałym zakresie kontakty z D.B. miały charakter jedynie doraźnych transakcji, inicjowanych przez M.M.,

- przyjęcie przez Sąd *a quo*, iż oskarżony D.B. brał udział w obrocie substancji psychotropowej w postaci siarczanu amfetaminy przez cały rok 2007, pomijając przy tym fakt, że oskarżony M.M. wskazywał w swoich wyjaśnieniach, iż *de facto* od sierpnia 2007 przez okres 3 miesięcy nie miał kontaktu z oskarżonym B. i w tym okresie nie dostarczał mu on narkotyku w postaci amfetaminy, o czym Sąd w ogóle nie wspomina w pisemnych motywach rozstrzygnięcia, co z kolei wskazuje, iż Sąd *a quo* dokonując ustaleń faktycznych nie oparł rozstrzygnięcia na całym materiale dowodowym znajdującym się w aktach sprawy,

- przypisanie oskarżonemu D.B. sprawstwa i winy w zakresie udziału w obrocie środka odurzającego w postaci kokainy w ilości 750 gramów poprzez jego zbycie D.J. oraz E.B. i M.K., w sytuacji kiedy taki fakt nie wynika z protokołu przesłuchania

w postępowaniu przygotowawczym D.J., ani z pozostałego materiału dowodowego, bowiem wskazuje on jedynie, iż nabył kokainę w czasie spotkania z M. M. w którym

uczestniczył jakiś młody człowiek – tożsamość jego nie została ustalona, ani też nie potwierdza tego sam M.M., który w swych wyjaśnieniach oświadcza, iż takiej transakcji w ogóle nie kojarzy, zaś w odniesieniu do E.B. i M.K. poza pomówieniami M.M., materiał wskazuje, iż nie mogło dojść do transakcji, przede wszystkim z uwagi na stan zdrowia E.B., który miał znaczne ograniczenia w poruszaniu się, co z kolei uniemożliwiało mu kontakt w formie i miejscach wskazywanych przez oskarżonego M. z oskarżonym D.B., a nadto także w tym wypadku, mimo zmiany opisu czynu przez Sąd, co do okresu w którym miało dojść do jego popełnienia, Sąd *a quo* nie widzi sprzeczności pomiędzy zeznaniami oskarżonego M., a przyjętym opisem czynu i wiarygodnością M.M..

Skarżący zarzucił też obrazę art. 424 § 1 k.p.k. i art. 5 § 2 k.p.k. w zakresie, w jakim Sąd w ogóle nie odniósł się w treści pisemnych motywów rozstrzygnięcia do rozbieżności i nieścisłości, jakie wynikły z zeznań świadka M.M., nie wskazując czy i na jakiej podstawie uznał poszczególne ich aspekty za wiarygodne bądź niewiarygodne oraz z jakiego powodu nie poddał je analizie w pisemnym uzasadnieniu, w szczególności zaś zostały pominięte:

- rozbieżności co do okresu w jakim miał odbierać od oskarżonego D.B. narkotyki i przekazywać osobom ze „Ś.” odpowiadającym w odrębnym postępowaniu, a nadto także co do kwestii ilości dostarczanych w tym okresie narkotyków, których dostawcą miał być oskarżony D.B., bowiem już w toku postępowania przygotowawczego, w jednym z ostatnich protokołów przesłuchania M.M. na temat jego kontaktów ze Ś., wskazuje on, iż „ponowny kontakt z chłopakiem ze Ś. zostaje nawiązany przez Z. w 2007 roku, a nie jak wyjaśniłem w 2006 r. (...) Z. najprawdopodobniej kontakt ze mną nawiązał w połowie 2007 roku i dokonuje zakupów do marca 2008 roku” (protokół przesłuchania z dnia 21 sierpnia 2009 r.), które to zeznania potwierdził przed Sądem, jednocześnie wyjaśniając w toku rozprawy, iż w 2007 roku miała miejsce trwająca trzy miesiące przerwa w dostarczaniu przez D.B. narkotyków i przerwa ta miała miejsce od początku sierpnia, a zatem biorąc także pod uwagę zeznania zawarte w protokole przesłuchania D.J., jego wyjaśnienia, które nie zostały przez Sąd *a quo* zakwestionowane w ramach ich wiarygodności, *de facto* wskazują, iż udział w obrocie narkotykami z osobami ze Ś., D.B., mógł mieć miejsce jedynie w okresie

listopad – grudzień 2007 r., a nie, jak przyjmuje to Sąd pierwszej instancji, od połowy 2007 r., co również w sposób zasadniczy ma wpływ na ilość narkotyków, z jaką oskarżony mógł mieć kontakt w ramach zarzutu wprowadzania ich do obrotu,

- a nadto, rozbieżności jakie wynikają z wyjaśnień M.M. co do ilości przekazywanych przez oskarżonego D.B. narkotyków w okresie 2006 - 2007 roku, zważywszy na fakt, iż w tym zakresie jedynymi odbiorcami narkotyków przekazanych przez oskarżonego B., poza osobami ze Ś., jakich wskazał oskarżony M. mieli być: P.W. (200 gramów amfetaminy), T.H. (łącznie ok. 1.300 gramów amfetaminy), a zatem jest to całkowicie inny rząd wielkości niż wskazał na to Sąd *a quo*, który przypisał oskarżonemu B. w tym okresie udział w obrocie ok. 24.000 g siarczanu amfetaminy, nie odnosząc się całkowicie do powołanych rozbieżności wynikających z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie – co z kolei ma zasadnicze znaczenie dla określenia stopnia winy o którym mowa w art. 53 k.k. oraz określenia adekwatnej kary pozbawienia wolności,

- zdeprecjonowanie zeznań świadka Z. J. i nie odniesienie się do tej części zeznań, w których wskazywał na okoliczności dostarczenia narkotyków przez M.M., w szczególności zaś osób, które dostarczały amfetaminę na spotkanie, na którym M.M. dokonywał z nimi transakcji, a które to osoby nie odpowiadały rysopisowi D.B. – co wskazuje jednoznacznie na nabywanie narkotyków przez M.M. również od innych osób i skutecznie kontestuje jego zeznania w zakresie jego wiarygodności.

Obrońca zarzucił też naruszenie art. 167 k.p.k. w zw. z art. 9 § 1 k.p.k. w zw. z art. 2 § 2 k.p.k. poprzez zaniechanie przesłuchania w charakterze świadka M.K., którego sprawa została wyłączona w toku postępowania przed Sądem do odrębnego postępowania, a jego zeznania mają istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, gdyż jego zarzut jest bezpośrednio powiązany z zarzutem przedstawionym oskarżonemu D.B..

Podniósł też zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia, w zakresie mającym istotny wpływ na jego treść, w szczególności poprzez uznanie sprawstwa i winy oskarżonego odnośnie udziału w obrocie środkiem odurzającym w postaci kokainy oraz przypisanie udziału oskarżonego we wprowadzeniu do obrotu ponad 30.000 gramów siarczanu amfetaminy, w sytuacji, kiedy całokształt zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie wskazuje

na okoliczności umożliwiające przypisanie oskarżonemu D.B. sprawstwa i winy w zakresie udziału w obrocie kokainą oraz udziału w zorganizowanej grupie przestępczej, a także przypisanej oskarżonemu ilości siarczanu amfetaminy w ramach jego udziału w obrocie tym narkotykiem.

Zarzucił też rażącą niewspółmierność środka karnego zobowiązania do zwrotu równowartości korzyści majątkowej uzyskanej z przestępstwa. W ocenie obrońcy Sąd, zasądzając w tym zakresie od oskarżonego kwotę 266.048,70 zł, jednocześnie przyjmując, iż korzyść majątkowa miała polegać na osiągnięciu zysku w postaci 6 zł za gram amfetaminy, oraz 100 zł za gram kokainy, pominął przy tym fakt, że kwoty te, jak wynika z zeznań oskarżonego M., były kwotami za sprzedaż narkotyków, zaś oskarżony B. nie był – jak wynika to w sposób oczywisty z materiału dowodowego – „producentem narkotyków”, a jedynie kolejnym sprzedawcą, co z kolei wskazuje, że kwota ta tylko w nieznaczej części zawierała „zysk”, zaś w większości zawierała koszty zakupu środka odurzającego od pierwotnych zbywców i nie może być w całości utożsamiana z korzyścią majątkową uzyskaną z przestępstwa.

Na podstawie art. 427 § 1 k.p.k. i art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. wniósł o uchylenie wyroku w zakresie kary łącznej i zmianę zaskarżonego wyroku w stosunku do oskarżonego D.B. poprzez uniewinnienie go od zarzutu udziału w zorganizowanej grupie przestępczej oraz zmianę w opisie przypisanego temu oskarżonemu przestępstwa udziału w obrocie substancji psychotropowej w postaci siarczanu amfetaminy w ilości 32.436 gramów poprzez uznanie go winnym udziału w obrocie nie więcej niż 4.500 gramów siarczanu amfetaminy i wymierzenie mu kary za to przestępstwo w dolnych granicach ustawowego zagrożenia. Nadto wniósł o uniewinnienie go od zarzutu udziału w obrocie środkami odurzającymi w postaci kokainy.

Sformułował też wniosek alternatywny o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w tym zakresie i przekazanie Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Obrońca K. W. zaskarżył wyrok Sądu I instancji w części dotyczącej tego oskarżonego i zarzucił mu obrazę przepisów prawa procesowego, mającą wpływ na treść rozstrzygnięcia, a mianowicie:

1) art. 7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k. i art. 424 § 1 k.p.k. – poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego – poprzez przypisanie oskarżonemu K.W. czynu w kształcie przyjętym w pkt. 7 zaskarżonego rozstrzygnięcia – w sytuacji, gdy oskarżony nigdy nie przyznał się do popełnienia ww. przestępstwa, a stan faktyczny został ustalony przez Sąd na podstawie jednostkowego, gołosłownego i nie popartego innymi dowodami pomówienia M.M. – przy jednoczesnym pominięciu części zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego;

2) art. 366 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. i art. 7 k.p.k. – poprzez brak wyjaśnienia istotnych okoliczności przedmiotowej sprawy i w konsekwencji zaniechanie inicjatywy dowodowej w zakresie możliwej weryfikacji twierdzeń M.M. – dotyczących okoliczności istotnych dla ustaleń faktycznych Sądu w części związanej z przypisanym oskarżonemu zachowaniem polegającym na sprzedaży narkotyków M. M. w czasie przyjętym w opisie czynu.

Skarżący zarzucił też błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę i mający wpływ na treść rozstrzygnięcia, a polegający na przyjęciu, że oskarżony dopuścił się przypisanego mu czynu – w sytuacji, gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy oraz ilość wątpliwości, których usunięcie było niemożliwe nie pozwalały na sformułowanie ww. wniosku.

Z ostrożności procesowej zaskarżonemu wyrokowi zarzucił rażąco niewspółmierność wymierzonej kary pozbawienia wolności poprzez nieuzasadnioną eskalację odpowiedzialności karnej oskarżonego, nieuwzględnienie części okoliczności łagodzących i w efekcie wymierzenie oskarżonemu kary w wymiarze przekraczającym swoją surowością rzeczywisty rozmiar winy oskarżonego oraz cele prewencyjne, które ww. kara ma spełniać.

Z uwagi na powyższe wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez uniewinnienie oskarżonego K. W. od przypisanego mu zaskarżonym wyrokiem czynu, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w zaskarżonej części, dotyczącej oskarżonego K.W. i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w [...].

Z ostrożności procesowej sformułował też wniosek o zmianę zaskarżonego orzeczenia w zaskarżonej części poprzez istotne obniżenie wymierzonej oskarżonemu kary pozbawienia wolności.

Obrońca oskarżonego E.B. zaskarżył powyższy wyrok w części dotyczącej tego oskarżonego w całości i zarzucił mu obrazę przepisów prawa procesowego, mającą wpływ na treść rozstrzygnięcia, a mianowicie:

1) art. 7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k. i art. 424 § 1 k.p.k. – poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego i w konsekwencji przypisanie oskarżonemu zarzucanych mu czynów w kształcie przyjętym w pkt. 1 i 62 zaskarżonego rozstrzygnięcia – w sytuacji, gdy oskarżony nigdy nie przyznał się do popełnienia ww. przestępstw, a stan faktyczny został ustalony przez Sąd na podstawie jednostkowego, gołosłownego i nie popartego innymi dowodami pomówienia M.M. – przy jednoczesnym pominięciu części zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego;

2) art. 366 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. i art. 7 k.p.k. – poprzez brak wyjaśnienia istotnych okoliczności przedmiotowej sprawy i zaniechanie inicjatywy dowodowej w zakresie zarówno linii obrony oskarżonego, jak i możliwej weryfikacji twierdzeń M.M. – a dotyczącej załączenia do akt sprawy kompletnej dokumentacji leczenia medycznego dotyczącego skutków wypadku w dniu 26 czerwca 2008 r., któremu uległ oskarżony oraz dokumentacji z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, przy jednoczesnym dokonywaniu ustaleń faktycznych na podstawie szczątkowej, niepełnej kopii ww. dokumentów;

3) art. 366 k.p.k. w zw. z art. 193 § 1 k.p.k. i art. 410 k.p.k. i art. 7 k.p.k. – poprzez brak dopuszczenia dowodu z opinii biegłego z zakresu ortopedii i neurologii na okoliczność opisu stanu zdrowia oskarżonego *tempore criminis* – w szczególności czy był on zdolny w ww. okresie do swobodnego przemieszczania się oraz prowadzenia samochodu wyposażonego w manualną skrzynię biegów – w sytuacji istotnych wątpliwości w ww. zakresie – przy jednoczesnym zastępowaniu przez Sąd informacji specjalnych, wymagających specjalistycznej wiedzy medycznej własnym, dowolnym wnioskowaniem;

4) art. 366 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. i art. 7 k.p.k. – poprzez zaniechanie wezwania celem przesłuchania na rozprawie w charakterze świadka M.K. –

pomimo tego, iż osoba ww. świadka jest integralnie związana z czynami zarzucanymi E.B., a jego zeznania mogłyby mieć istotny wpływ na ocenę wiarygodności twierdzeń M.M. co do okoliczności związanych z rzekomym nabywaniem przez E.B. kokainy do D.B..

Skarżący zarzucił też błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia i mający wpływ na jego treść, a polegający na przyjęciu, że oskarżony dopuścił się przypisanych mu czynów – w sytuacji, gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy oraz ilość wątpliwości, których usunięcie było niemożliwe, nie pozwalały na sformułowanie ww. wniosku.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 427 § 1 k.p.k. wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez uniewinnienie oskarżonego E.B. od przypisanych mu zaskarżonym wyrokiem czynów, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w części dotyczącej tego oskarżonego i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w [...].

Na etapie postępowania odwoławczego, w sprawie o sygn. akt II Aka .../15, Sąd Apelacyjny w [...] postanowieniem z dnia 8 marca 2016 r. połączył do wspólnego rozpoznania rozdzielone wcześniej sprawy o sygn. akt IV K .../11 i IV K .../14. W konsekwencji, w jednym postępowaniu odwoławczym rozpoznał apelacje od dwóch wyroków wydanych w sprawach, które rozdzielono, wyłączając jedną z nich do odrębnego rozpoznania, na końcowym etapie postępowania przed Sądem I instancji.

Wyrokiem z dnia 21 marca 2016 r., w sprawie o sygn. akt II AKa .../15, Sąd Apelacyjny w [...], po rozpoznaniu apelacji prokuratora co do oskarżonego D.B. i apelacji wniesionych przez obrońców oskarżonych D.B., K. W. i E.B. od wyroku Sądu Okręgowego w [...] z dnia 31 lipca 2014 r., sygn. akt IV .../11 oraz apelacji obrońcy oskarżonego M.K. od wyroku Sądu Okręgowego w [...] z dnia 23 listopada 2015 r., sygn. akt IV K .../14, wskazane wyroki, w odniesieniu do wymienionych wyżej oskarżonych, utrzymał w mocy.

Sąd Apelacyjny ocenił jednocześnie dwa zaskarżone wyroki i nie znalazł najmniejszych podstaw do ich wzruszenia w oparciu o zarzuty zawarte w apelacjach.

Kasację od prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 21 marca 2016 r., sygn. akt II AKa .../15, wywiedli obrońcy skazanych D.B., K. W. i E.B.. Natomiast kasacji nie wywiódł obrońca skazanego M.K..

Obrońca D.B. zaskarżył wyrok Sądu odwoławczego w całości w odniesieniu do tego skazanego i zarzucił mu rażące naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, a mianowicie art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 436 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k., polegające na niedostatecznym rozważeniu zarzutów apelacji, błędnym ich zinterpretowaniu oraz zbiorczym, ogólnikowym, stereotypowym odniesieniu się do nich, bez wskazania przyczyn, dla których Sąd Apelacyjny uznał za niesłuszny zarzut błędnej analizy dowodów oraz oparcia wniosku o winie skazanego wyłącznie na podstawie domniemań i własnych przekonań Sądu Okręgowego, które w całości zostały uznane przez Sąd Apelacyjny jako własne, oraz upozorowaniu rozpoznania zarzutu obrazy art. 7 k.p.k. postawionemu wyrokowi Sądu Okręgowego i niewskazanie z jakich przyczyn Sąd odwoławczy uznał, iż Sąd I instancji dokonał oceny dowodów zgodnie z regułami z art. 7 k.p.k. i art. 5 § 2 k.p.k.

Skarżący zarzucił też naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 258 § 1 k.k. poprzez jego błędną wykładnię i zastosowanie oraz przyjęcie, że w okresie od stycznia do maja 2006 roku skazany D.B. brał udział w zorganizowanej grupie przestępczej, w skład której według ustaleń Sądu w tym okresie miał wchodzić oprócz niego wyłącznie M.M., a zatem, że zorganizowaną grupę przestępczą tworzyły przez ten okres wyłącznie dwie osoby.

W oparciu o powyższe zarzuty wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i uniewinnienie D.B. od popełnienia czynu z art. 258 § 1 k.k. oraz wyeliminowanie z opisu drugiego czynu zapisu o jego popełnieniu w ramach działania w zorganizowanej grupie przestępczej, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w [...] do ponownego rozpoznania.

Obrońca skazanego K. W. zarzucił ww. wyrokowi rażące naruszenie prawa, które mogło mieć istotny wpływ na jego treść, a mianowicie naruszenie przepisów prawa procesowego:

1) art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k. – poprzez powierzchowną i niepełną kontrolę odwoławczą w zakresie zarzutu dotyczącego przeprowadzonej przez Sąd pierwszej instancji dowolnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego – w szczególności wyjaśnień M.M. i oparciu przez ww. Sąd rozstrzygnięcia na jednym, wątpliwym i niepopartym innymi dowodami pomówieniu osoby bezpośrednio zainteresowanej korzystnym dla siebie rozstrzygnięciem sprawy – przy jednoczesnym pominięciu części argumentacji apelacyjnej, w tym także tej która była uzupełniająco wskazana na rozprawie apelacyjnej,

2) art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k., art. 366 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 410 k.p.k. i art. 7 k.p.k. – poprzez powierzchowną, niepełną i pomijającą istotne fragmenty argumentacji apelacyjnej kontrolę odwoławczą zarzutu zaniechania przeprowadzenia, pomimo istniejących w tym zakresie możliwości, jakichkolwiek działań nakierowanych na weryfikację twierdzeń M.M. w zakresie dotyczącym jego znajomości z K. W. oraz w zakresie dotyczącym sprzedaży narkotyków M. M. przez w/w skazanego w okresie objętym przypisanym K. W. czynu.

W oparciu o powyższe zarzuty, wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] i poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego w [...] i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Obrońca skazanego E.B. zarzucił ww. orzeczeniu Sądu Apelacyjnego rażące naruszenie prawa, które mogło mieć istotny wpływ na jego treść, a mianowicie naruszenie przepisów prawa procesowego:

1) art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 413 § 1 pkt 4 k.p.k., art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k. – poprzez całkowite pominięcie i nierozważenie w ramach przeprowadzonej kontroli odwoławczej – w sytuacji połączenia do wspólnego rozpoznania spraw IV K .../11 oraz IV K/14 – rażąco odmiennych rozstrzygnięć zapadłych w ww. sprawach, a dotyczących udziału E.B. i M.K. w zorganizowanej grupie przestępczej, przy jednoczesnym pominięciu przez Sąd Apelacyjny bytu dwóch sprzecznych ze sobą uzasadnień, opartych na wykluczającej się wzajemnie argumentacji w zakresie udziału skazanych w takiej grupie,

2) art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 427 § 3 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k., art. 7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k. – poprzez pominięcie i nie rozważenie w ramach prowadzonej kontroli odwoławczej, iż w następstwie połączenia spraw IV K .../11 oraz IV K .../14 – w sprawie E.B. został ujawniony nowy, nieznany wcześniej skazanemu dowód z zeznań M.M. przesłuchanego w sprawie IV K 167/14 w charakterze świadka, w którego przesłuchaniu E. B. nie miał możliwości uczestniczyć, a w szczególności zadać mu pytań i to w sytuacji, gdy treść zeznań M.M. złożonych w dniu 4 lutego 2015 r. w sprawie M.K. pozostawała w częściowej sprzeczności z treścią jego wcześniejszych wyjaśnień,

3) art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k. – poprzez powierzchowną i niepełną kontrolę odwoławczą w zakresie zarzutu dotyczącego przeprowadzonej przez Sąd pierwszej instancji dowolnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego – w szczególności wyjaśnień M.M. i oparciu przez ww. Sąd rozstrzygnięcia na jednym, wątpliwym i niepopartym innymi dowodami pomówieniu osoby bezpośrednio zainteresowanej korzystnym dla siebie rozstrzygnięciem sprawy – przy jednoczesnym pominięciu części argumentacji apelacyjnej, w tym także tej, która była uzupełniająco wskazana na rozprawie apelacyjnej,

4) art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k., art. 193 § 1 k.p.k., art. 366 k.p.k., art. 7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k. i art. 7 k.p.k. – poprzez powierzchowną, niepełną i pomijającą istotne fragmenty argumentacji apelacyjnej kontrolę odwoławczą zarzutu zaniechania przeprowadzenia, pomimo istniejących w tym zakresie możliwości, działań nakierowanych na weryfikację zarówno przyjętej przez E.B. linii obrony, jak i twierdzeń M.M. dotyczących kontaktów ww. z E. B. oraz D.B. i zaakceptowaniu w ramach przeprowadzonej kontroli apelacyjnej dokonania ustaleń związanych z rzeczywistym stanem zdrowia E.B. po wypadku komunikacyjnym na niepełnej dokumentacji medycznej dotyczącej jego leczenia i rehabilitacji, przy jednoczesnym wyrażeniu aprobaty dla zastępowania przez Sąd pierwszej instancji informacji wymagających specjalistycznej wiedzy medycznej dowolnym wnioskowaniem.

Z uwagi na powyższe zarzuty wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] i poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego w [...] i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Prokurator Regionalny w [...] w poszczególnych odpowiedziach na kasacje obrońców skazanych wniósł o uznanie ich za oczywiście bezzasadne i ich oddalenie.

Na rozprawie kasacyjnej prokurator Prokuratury Krajowej podtrzymał stanowisko zawarte w pisemnych odpowiedziach na kasacje wywiedzione przez obrońców skazanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja obrońcy E.B. okazała się o tyle zasadna, że doprowadziła do wydania wobec tego skazanego orzeczenia o kasatoryjnym charakterze. W takim też zakresie zostanie poczyniony dalszy wywód niniejszego uzasadnienia.

Natomiast kasacje obrońców skazanych D.B. i K.W., zgodnie z orzeczeniem zawartym w punkcie 2 wyroku, nie podlegają pisemnemu omówieniu (art. 535 § 3 k.p.k.), albowiem zostały oddalone, a to wobec uznania ich za bezzasadne w stopniu oczywistym.

Trafny okazał się pierwszy zarzut zawarty w kasacji obrońcy skazanego E.B. wskazujący na to, że Sąd odwoławczy całkowicie pominął i nie rozważył w ramach przeprowadzonej kontroli odwoławczej rażąco odmiennych rozstrzygnięć zapadłych w dwóch, połączonych do wspólnego rozpoznania na etapie postępowania odwoławczego, sprawach o sygn. IV K .../11 oraz o sygn. IV K ...7/14, w zakresie dotyczącym udziału E.B. i M.K. w zorganizowanej grupie przestępczej.

W konsekwencji Sąd *ad quem* zaakceptował dwa sprzeczne ze sobą w tym zakresie uzasadnienia Sądów I instancji, oparte na wykluczającej się wzajemnie argumentacji w odniesieniu do udziału wymienionych wyżej skazanych w grupie przestępczej.

E.B. i M. K. oskarżono o udział w zorganizowanej grupie przestępczej oraz o to, że działając w warunkach współsprawstwa, w ramach wspomnianej grupy przestępczej uczestniczyli w obrocie tej samej partii narkotyków w postaci 600 gramów kokainy. W sprawie o sygn. IV K .../11 Sąd I instancji uznał, że oskarżony E. B. brał udział w zorganizowanej grupie przestępczej oraz działając w jej ramach

wziął udział w obrocie znaczną ilością środka odurzającego w postaci 600 gramów kokainy. Natomiast w sprawie o sygn. IV K ..14 Sąd *a quo* uniewinnił oskarżonego M. K. od zarzutu udziału w zorganizowanej grupie przestępczej, a w konsekwencji uznał, że uczestnicząc w obrocie tej samej znacznej ilości środka odurzającego w postaci 600 gramów kokainy, współdziałał z E. B. w ramach współsprawstwa. W ten sposób uznał, że tego ostatniego przestępstwa M. K. dopuścił się nie działając w ramach zorganizowanej grupy przestępczej.

Tymczasem sytuacja E.B. i M.K. była identyczna, wręcz tożsama, a w wyniku wyłączenia do odrębnego rozpoznania sprawy jednego z nich zapadły diametralnie odmienne rozstrzygnięcia.

Sądy orzekające w obu sprawach, w ramach samodzielności jurysdykcyjnej (art. 8 § 1 k.p.k.), mogły oczywiście odmiennie oceniać działania poszczególnych współuczestników tego samego przestępstwa. Nikt zresztą nie kwestionował tego ich prawa. Sąd karny nie jest bowiem związany orzeczeniem zapadłym w innej sprawie dotyczącej współsprawców. W szczególności nie jest związany ustaleniami faktycznymi czy treścią wyroku w sprawie jednego ze współsprawców przestępstwa rozpoznanej odrębnie, gdy następnie rozpoznaje sprawę innego współuczestnika przestępstwa (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 1972 r., V KRN 408/72, OSNKW 1973, nr 4, poz. 44).

Niemniej jednak w powyższej sprawie doszło do rzadko spotykanej w praktyce sądowej sytuacji ponownego połączenia do wspólnego rozpoznania i to na etapie postępowania apelacyjnego, dwóch wcześniej równolegle toczących się spraw.

W takiej nowej sytuacji procesowej na Sądzie odwoławczym spoczywał obowiązek całościowej, kompleksowej oceny tych dwóch spraw i zapadłych w nich wyroków, któremu to zadaniu Sąd ten wyraźnie nie sprostał.

Sąd Apelacyjny ocenił powyższe dwa wyroki tylko przez pryzmat zarzutów sformułowanych w apelacjach. Nie zwrócił natomiast uwagi na to, że utrzymując je w mocy w niezmienionej postaci, doprowadził do tego, że oskarżeni, znajdujący się w prawie identycznej sytuacji zostali różnie potraktowani.

Sąd odwoławczy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku ocenił poszczególne apelacje obrońców, ale nie spojrzał na sprawę kompleksowo. W konsekwencji nie

odniósł się do wyłaniających się na gruncie wspomnianych dwóch rozstrzygnięć sprzeczności. Nie wyszedł poza granice podniesionych w apelacji obrońcy E.B. zarzutów apelacyjnych.

To samo zdarzenie historyczne zostało więc odmiennie ocenione pod względem faktycznym i prawnym w zakresie udziału w nim dwóch współdziałających w nim sprawców. W rezultacie kontrola odwoławcza została wadliwie przeprowadzona. Doszło do wydania rażąco niesprawiedliwego orzeczenia.

Choć obrońca skazanego E.B. nie wyartykułował wprost w kasacji zarzutu rażącego naruszenia art. 440 k.p.k., to jednak już sama treść pierwszego jej zarzutu, zasadnie wskazującego na obrazę art. 7 k.p.k., a zwłaszcza argumentacja przywołana na jego poparcie w uzasadnieniu, wyraźnie wskazuje na to, że zarzuca on Sądowi odwoławczemu to, iż nie skontrolował z urzędu zaskarżonego wyroku poza granicami sformułowanych w apelacji zarzutów.

W szczególności przez pryzmat tego, czy kontrolowane orzeczenie w sprawie E.B. nie jest rażąco niesprawiedliwe.

Akt oskarżenia w powyższej sprawie wniesiono przed dniem 1 lipca 2015 roku, a więc zgodnie z przepisami przejściowymi Sąd odwoławczy procedował co do zasady według starych reguł. W związku z tym powinien nie tylko poddać zaskarżone orzeczenie pełnej kontroli odwoławczej na płaszczyźnie art. 438 pkt 1, 2, 3 i 4 k.p.k., ale także w szerszym zakresie wskazanym m.in. w art. 440 k.p.k.

W tym miejscu należy też przypomnieć, że w świetle obowiązujących *tempore procedendi* przepisów to na sędzie ciążył obowiązek wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy, co rodziło powinność przeprowadzania dowodów także z urzędu (*ex officio*). W tym kontekście za zasadny należało też uznać czwarty zarzut zawarty w kasacji obrońcy E.B., wskazujący na naruszenia art. 193 § 1 k.p.k., a dotyczący nieprzeprowadzenia dowodu ze specjalistycznej opinii w celu ustalenia stanu zdrowia skazanego *tempore criminis*, w szczególności czy był on zdolny w w/w okresie do swobodnego przemieszczania się.

Zachodziły więc podstawy do uwzględnienia wniosku zawartego w kasacji wywiedzionej przez obrońcę skazanego E.B. o uchylenie wyroku Sądu

Apelacyjnego w [...] w tej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Jednocześnie w związku ze stwierdzeniem stanu rażącej niesprawiedliwości zaskarżonego orzeczenia – art. 440 k.p.k., odnoszącego się do zasadności zarzutów kasacyjnych dotyczących rażącej obrazy art. 7 k.p.k. i art. 193 k.p.k., który sama w sobie doprowadziła do wydania kasatoryjnego orzeczenia w odniesieniu do E.B. i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania, Sąd Najwyższy ograniczył rozpoznanie tej kasacji tylko do tych uchybień uznając, że odnoszenie się do pozostałych zarzutów w niej zawartych byłoby przedwczesne lub bezprzedmiotowe (art. 436 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k.).

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok w części dotyczącej skazanego E.B. i w tym zakresie przekazał sprawę Sądowi Apelacyjnemu w [...] do ponownego rozpoznania.

W związku z uwzględnieniem kasacji obrońcy E.B. Sąd Najwyższy na mocy art. 527 § 4 k.p.k. zarządził zwrot skazanemu uiszczonej opłaty od kasacji w kwocie 750 złotych.

Natomiast kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego na zasadzie art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k. obciążył skazanych D.B. i K.W., w częściach na nich przypadających.